1962
ଡିସେମ୍ବର, 12

ମାଇକେଲ୍ ଗୋଲୋଡେଜ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ସେରାଜୁଦ୍ଦିନ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ

(ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର, କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ,
କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ମଧ୍ୟସ୍ଥତା - ଏକ ଭାରତୀୟ ଫାର୍ମ ଏବଂ ଏକ ବିଦେଶୀ ଫାର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି -ବିବାଦକୁ ବିଦେଶୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ -ବିଦେଶୀ ଫାର୍ମ ବିବାଦକୁ ଏକ ବିଦେଶୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାଏ -ଭାରତୀୟ ଫାର୍ମ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରେ -ଚୁକ୍ତି ବାତିଲ -ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ସହିତ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାରୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ନିଷେଧାଜ୍ଞା -ମକଦ୍ଦମାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ -ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା –ବିବେକତାର ପ୍ରୟୋଗ - ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1940 (1940 ର X) ଧାରା 34 ।

ଆବେଦନକାରୀମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାରେ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ଏକ ଫାର୍ମ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଏକ ଭାରତୀୟ ଫାର୍ମ । ଏହି ଦୁଇ ସଂସ୍ଥା ଲିଖିତ ଭାବେ ଏକ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଠାରୁ କେତେକ ସାମଗ୍ରୀ କିଣିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ । ଚୁକ୍ତିରେ ଥିବା ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯେ ଚୁକ୍ତିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ବିବାଦ ଆମେରିକୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ସଂଘର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟୁୟର୍କରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରାଯିବ । ବିବାଦ ଉପୁଜିବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ତାହାକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୂଳ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବାରଣ କରୁଥିବା ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1940ର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ମକଦ୍ଦମାର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପାଇଁ ସେହି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି ଜଣେ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ବିଦେଶୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରିଚାଳିତ ହେବା ଦ୍ୱାରା

1962
ମାଇକେଲ ଗୋଲୋଡ଼େଜ୍
ବନାମ
ସେରାଜୁଦ୍ଦିନ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହା

ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ପକ୍ଷର ପ୍ରତିକାର ହେଉଛି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ନଦେବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ନାହାଁନ୍ତି । ଲେଟର୍ସ ପେଟେଣ୍ଟ ଅଧୀନରେ ହୋଇଥିବା ଅପିଲରେ ଏହି ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ସହିତ ଅପିଲ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା ଯେ ପ୍ରଥମାନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ନିଜର ବିଚାରଧାରାକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ।

ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ଚୁକ୍ତିର ଏକ ଖଣ୍ଡ ସେହି ଚୁକ୍ତିର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ, ଯାହାର ବିଶ୍ୱାସ ଆଧାରରେ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଚୁକ୍ତିର ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତାରେ, ଚୁକ୍ତିର ଭଙ୍ଗ କରି ମଧ୍ୟ, ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ବାରଣ କରିନଥାଏ । ଅଦାଲତ ସାଧାରଣତଃ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତି ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପନ୍ନ ବିବାଦ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଦାଲତ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଏହାର ସହାୟତା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିପାରନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ଏହା ଚାହୁଁଥିବା ପକ୍ଷ ବିନା କାରଣରେ ବୁଝାମଣାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରନ୍ତି । ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଦେବାକୁ ମନା କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ରହିଛି କି ନାହିଁ, ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦାୟିତ୍ୱ । ଏକ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତି ଏକ ମକଦ୍ଦମା ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାକୁ ମନା କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ କି ନାହିଁ ତାହା ମୂଳତଃ ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଭାରତରେ ଥିଲା, ଏବଂ ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରାର ଉପଲବ୍ଧତା ଉପରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ, ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟୁୟର୍କକୁ ନେବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅସମ୍ଭବ କରିଦେଇଥିଲା । ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ତରଫା ଭାବେ ପରିଣାମ ହେବ । ତେଣୁ ସୁବିଧାର ସନ୍ତୁଳନ ସମୀକ୍ଷା ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ଉପସଂହାରରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ଯେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 493/1960 ।

ମୂଳ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 177/1958 ରୁ ଅପିଲରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟର 29 ଏପ୍ରିଲ 1959 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ଏସ୍. ଟି. ଦେଶାଇ, ଡି. ଏନ୍. ମୁଖାର୍ଜୀ* ଏବଂ *ବି. ଏନ୍. ଘୋଷ* ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ *ଭାରତର ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ସି. କେ. ଡାଫ୍ଟାରୀ, ଏସ୍. କେ. କପୁର* ଏବଂ *ପି. ସି. ଚାଟାର୍ଜୀ* ।

1962, ଡିସେମ୍ବର 12 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶାହାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଆବେଦନକାରୀମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ନ୍ୟୁୟର୍କର 120, ୱାଲ୍ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ଠାରେ "ଏମ୍. ଗୋଲୋଡେଟ୍ଜ୍ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ" ନାମରେ ଏବଂ ଶୈଳୀରେ ଆମଦାନୀକାରୀ ଭାବେ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ଏକ ଫାର୍ମ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଧାତୁର ରପ୍ତାନିକାରୀ ଭାବରେ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ଏକ ଫାର୍ମ, ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କଲିକତା ସହରର ବେଣ୍ଟିଙ୍କ୍ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ରେ ଅଛି । 5 ଜୁଲାଇ,1955 ରେ ଲିଖିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ 25,000 ଟନ୍ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଧାତବ କିଣିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ।ଚୁକ୍ତିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ରହିଥିଲା:

> "ମଧ୍ୟସ୍ଥତା:ଚୁକ୍ତିରୁ ଉପୁଜିଥିବା କୌଣସି ବିବାଦ ଆମେରିକୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ସଂଘ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟୁୟର୍କରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରାଯିବ ।"

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1956 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 1957 ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ 5478 ଟନ୍ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଧାତବ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । ବିତରଣ କରାଯାଇନଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ବଳକାକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ବିଷୟରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଉପୁଜିବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେଗୁଡିକୁ 15 ଜାନୁଆରୀ, 1958 ରେ କିମ୍ବା ପାଖାପାଖି ଆମେରିକୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ସଂଘର ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଆଳ ଉପରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ବଳକା ପଠାଇବା

ପାଇଁ ବେଆଇନ ଭାବରେ ଖିଲାପ କରିଥିଲେ । 2 ଫେବୃଆରୀ, 1958 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୂଳ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ଡିକ୍ରି ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 5 ଜୁଲାଇ,1955 ର ଲିଖିତ ଚୁକ୍ତିକୁ ଅବୈଧ ଘୋଷଣା କରାଯିବ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ ଏବଂ ବାତିଲ କରାଯିବ, ଆବେଦନକାରୀ, ସେମାନଙ୍କ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଏଜେଣ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ବାରଣ କରି ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଜାରି କରାଯିବ ଏବଂ ଏକ ଘୋଷଣା (ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ) କରାଯିବ ଯେ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତି ନିର୍ବାହିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ । ଏହା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୋଷରେ ଅଗଷ୍ଟ 1957 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠାଯାଇଥିବା ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଧାତୁକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ଏହାର ନିୟମ ଭଙ୍ଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ମଧ୍ୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ବିକଳ୍ପରେ ଅସିଦ୍ଧ କିମ୍ବା ଅସିଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଏହାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦେଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିକଳ୍ପରେ ସେମାନେ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଚୁକ୍ତି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟର୍ଥ କିମ୍ବା ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଅପିଲକାରୀମାନେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏକ ଆଦେଶ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 194/195ରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ 1940ର ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ X ର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଉ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ, ସେମାନଙ୍କର ଏଜେଣ୍ଟ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାର ଶୁଣାଣି ଜାରି ରଖିବାକୁ ନିଷେଧ କରି ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଉ । ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି କରିଥିବା ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରାୟ ଭାରତୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆଇନ, 1940 ର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ, ବିବାଦଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ବିଦେଶୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ସଂସ୍ଥା ନିକଟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଉପରେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ପକ୍ଷର ପ୍ରତିକାର ହେଉଛି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବିଦେଶୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବିରୋଧ କରିବା, ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା

ଅନୁଯାୟୀ ଉପୁଜିଥିବା ବିବାଦଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ନିୟମ ଭଙ୍ଗ କରି ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସ୍ଥଗିତ ନ ରଖିବାର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ନାହିଁ । ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲେଟର୍ସ ପେଟେଣ୍ଟ ଅଧୀନରେ ହୋଇଥିବା ଅପିଲରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମାନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିବେକତାର ସଠିକ ଉପଯୋଗ କରିନଥିଲେ କାରଣ ପ୍ରମାଣରୁ ଉପୁଜିଥିବା କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଯଥା, ଚୁକ୍ତିନାମା ଏବଂ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଭାରତରେ ଥିଲା, ଯେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କାରଣରୁ ବିଦେଶୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ହାସଲ କରିବାରେ ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା ଥିଲା, ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହେବ, ତେଣୁ ବିଦେଶୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ "ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ଏକ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଏକ ନିରାପଦ ଏବଂ ସୁବିଧାଜନକ ମଞ୍ଚ ହେବ ନାହିଁ ।" ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ମହାଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମଗ୍ର ମାମଲା ଭାରତୀୟ ଆଇନ, ଭାରତୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ମଧ ମକଦ୍ଦମା ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାକୁ ମନା କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିବେକତାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଉଚିତ । ତଦନୁସାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରାୟଙ୍କ ରାୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଉଠାଇଦେଇଥିଲେ । ସେହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ସହିତ, ଏହି ଆବେଦନକୁ ଦାୟର କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଆବେଦନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆମେ ଧରିନେବୁ ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆଇନ, 1940 ର ଧାରା 34 ଭାରତର ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ସେ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଚୁକ୍ତିନାମାର ଏକ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଆଇନଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିପାରିବେ, ଯଦିଓ ଚୁକ୍ତିନାମାଟି ଏକ ବିଦେଶୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଏହା ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରାଜିନାମାର ଏକ ପକ୍ଷ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ପଠାଯିବାକୁ ସହମତି ହୋଇଥିବା ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି, ସେଠାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ଥଗିତାଦେଶକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତି ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ

ଛାଡିଦିଅନ୍ତି । ଯଦି ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ ରହେ, ତେବେ ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଶ୍ରୟ ନେବାର ଗମ୍ଭୀର ଦାୟିତ୍ୱର ଉଲ୍ଲଂଘନକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ଅନିଚ୍ଛୁକ, ଯଦି ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ନ ଥାଏ । ଏହି ନିୟମ ବିଦେଶୀ ତଥା ଘରୋଇ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 34 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ:ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରନ୍ତି, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ବିପରୀତ କାରଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସମଗ୍ର ବୁଝାମଣା ପାଳନ କରିବାକୁ ବାଧ କରିବା ଉପରେ, ଏପରି ନକରିବା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଏକ ପକ୍ଷକୁ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ହେବ, ଏବଂ ଏହି ବିଚାର ଏକ ବିଦେଶୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପନ୍ନ ବିବାଦ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୃଢ ହୋଇପାରେ । ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ବାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ କାରବାରରେ ଏକ ଧାରା ହେଉଛି କାରବାରର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଂଶ, ଯାହାର ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ଚୁକ୍ତିନାମା କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଉଲ୍ଲଂଘନ ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଜଣେ ପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଏକ ମାମଲା ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ଆଞ୍ଚଳିକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ବାଧା ଦିଏ ନାହିଁ । ଏପରି ଏକ ଘଟଣାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଏହାର ସହାୟତା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିପାରିବେ, ଯେତେବେଳେ ଏହା ଚାହୁଁଥିବା ପକ୍ଷ ବିନା କାରଣରେ ବୁଝାମଣାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ହୁଅନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଏକ ପକ୍ଷ ରଖିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି, କାରଣ ବିଶେଷ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଏହା କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟବିରୁଦ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ସାଧାରଣତଃ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଉପୁଜୁଥିବା ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି । ଏହା ଏଥିପାଇଁ ନୁହେଁ ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଥିବା ବିବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପରିହାର କରିବାକୁ ବାଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି, ଏହା କେବଳ ଚୁକ୍ତିନାମାର ପବିତ୍ରତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି, ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମକଦ୍ଦମାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖନ୍ତି । ନ୍ୟାୟାଳୟର ମକଦ୍ଦମା ବିଚାର କରିବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନିର୍ବିବାଦୀୟ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିବେକତା ସମାନତା ଆଧାରରେ ଅଟେ । ତେଣୁ କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଦେବାକୁ

ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେ ପକ୍ଷମାନେ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବିଦେଶୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଏକ ମାମଲାରେ ସେମାନଙ୍କର ବିବାଦ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଦେବାକୁ ମନା କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ରହିଛି କି ନାହିଁ, ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ଏକ ପ୍ରଦତ୍ତ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତି ଏକ ମକଦ୍ଦମା ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାକୁ ମନା କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ କି ନାହିଁ ତାହା ବାସ୍ତବରେ ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପରିସ୍ଥିତି, ଆମ ବିଚାରରେ, କିଛିଟା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନଟି ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା, ଏବଂ ଯଥାଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ସୁଯୋଗରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ତାହାକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକୁ କାହିଁକି ପଠାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ତାହାର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ନଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି-ସତ୍ୟପାଠରେ ଯୁକ୍ତି ରଖିଥିଲେ ଯେ ମକଦ୍ଦମାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଜଡିତ ସମସ୍ତ ସାକ୍ଷୀ ଭାରତରେ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ କୌଣସି ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରମାଣର କୌଣସି ଅଂଶ ନ୍ୟୁୟର୍କରେ ନଥିଲା ।ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ 5 ଜୁଲାଇ,1955ର ଚୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଇନ ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ଆଇନ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ଆଇନ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ପରିଚାଳନା କରିବ । ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଚୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନର ଜଟିଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛି, ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର ପାଇଁ ବିବାଦ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ଯଦିଓ ଏହା ଉତ୍ତରଦାତା ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା ଯାହା ଏକ ବିଦେଶୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ମନସ୍ଥ କରିଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ନ୍ୟୁୟର୍କରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ଥିଲା ଏବଂ ଯେକୌଣସି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଯାହା ଦିଆଯାଇପାରେ ତାହା ଏକ ବିଦେଶୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେବ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତାମାନେ ଭାରତର ଅଦାଲତ ଗୁଡ଼ିକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୀନରେ ରହିବେ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସମେତ ଧାରା 34ର ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି-ସତ୍ୟପାଠ ଦ୍ୱାରା

ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦୃଢ଼ କଥନକୁ ଆପତ୍ତି କରିନଥିଲେ ଯେ ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଭାରତରେ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରମାଣର କୌଣସି ଅଂଶ ନ୍ୟୁୟର୍କରେ ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସଂସ୍ଥାପିତ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ତାଙ୍କ ପ୍ରତି-ସତ୍ୟପାଠର ଅନୁଛେଦ 11 ରେ କେବଳ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ଯେ "ଯେଉଁ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମାର ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଖଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକୁ କାହିଁକି ପଠାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ତାହାର କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ନାହିଁ ।" ମୁଁ ଅସ୍ୱୀକାର କରୁଛି ଯେ ଉକ୍ତ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାର ବିଷୟବସ୍ତୁ, ତାହାକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକୁ କାହିଁକି ପଠାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ତାହାର କୌଣସି ବୈଧ ଏବଂ/ଅଥବା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ରହିଛି । ମୁଁ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହୁଛି ଯେ ଚୁକ୍ତିନାମା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ଖଣ୍ଡ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ କେଉଁଗୁଡ଼ିକ "ଅକାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ" ତାହା ବାଛିବା ଏବଂ ଚୟନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟର କାରଣ ହେବ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଅନୁଛେଦ 12 ରେ ମୁଁ ସ୍ୱୀକାର କରୁନାହିଁ ଯେ ଉକ୍ତ ଅନୁଛେଦ (ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସତ୍ୟପାଠର 10 (a)) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଆରୋପିତ ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଶେଷ କରି, D ଅସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ ଯଦି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଭାବରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ, ତେବେ ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ସର୍ବାଦୌ ନ୍ୟାୟର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହେବ । ମୁଁ ସ୍ୱୀକାର କରୁନାହିଁ ଯେ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ କିମ୍ବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିନିଧି ପଠାଇବା କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ନ୍ୟୁୟର୍କକୁ ନେବା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଯଦି ମକଦ୍ଦମାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଏ ନାହିଁ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ପକ୍ଷପାତିତାର ଶିକାର ହେବେ ଏବଂ ଦୂରାବସ୍ଥା ଭୋଗିବେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଜକୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରିଥିଲେ, କ'ଣ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ବିଷୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଗଠନ କରେ, ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ, ଏବଂ ଆମର ବିଚାରରେ ଏହା କରିବା ଠିକ୍ ଥିଲା, ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସତ୍ୟପାଠରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତି ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ଅବିରୋଧ ରହିଥିଲା, ବିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମାମଲାର ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଭାରତରେ ଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିବେକତା ବ୍ୟବହାର ନକରିବାକୁ ଏହା ଏକ ଦୃଢ଼ ଆଧାର ଥିଲା । ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ନାଗରିକଙ୍କୁ ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ପ୍ରଦାନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା କଠୋର ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟୁୟର୍କକୁ ନେବା ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଲାରେ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ପକ୍ଷ ରଖିବାକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ହେବ ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକପାଖିଆ ହେବ । ଏହା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ କିଛି ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ଭାରତରେ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼େ, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅସୁବିଧାର ସନ୍ତୁଳନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ ଆମ ବିଚାରରେ ସେହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସଠିକ୍, ଯେ ସ୍ଥାପିତ ତଥ୍ୟ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ନଦେବା ପାଇଁ 'ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ' ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ନଥାଇ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥିଲେ, ଯାହା ବିଚାରଣ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିବେକାଧିକାର ଥିଲା ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରାୟ 'ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭାବରେ ବିଚାର କରିନଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସତ୍ୟପାଠରେ ତାଙ୍କର ବିବେକକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ' ଯେଉଁଥିରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ବିବାଦ ସହିତ ଜଡିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଭାରତରେ ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଉଠାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବିବାଦ ଉପରେ ନିଜର ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଦେଖି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଏଥିଯୋଗୁଁ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିବେକ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର କୌଣସି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାରଣ ପାଇ ନଥିଲେ, ତେଣୁ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏହି ସମାଲୋଚନା ଅଯୌକ୍ତିକ ବୋଲି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ତେଣୁ ବିବେକତାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ ମତ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ ।

ଚୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନ ବିଷୟରେ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଭିନ୍ନ ମତ ରଖିଛନ୍ତି । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରାୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଚୁକ୍ତି ଆମେରିକୀୟ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ । ଅପିଲରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ଚୌଧୁରୀ ସେହି ମତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରିଥିବା ବଙ୍ଗଳାର ମହାଧିବକ୍ତା ସ୍ୱୀକାର

କରିଥିଲେ (ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ) ଯେ "ସମଗ୍ର ମାମଲା ଭାରତୀୟ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ, ମଧ୍ୟସ୍ଥତାର ବିଷୟ ସବୁ ଭାରତୀୟ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଧୀନରେ ହେବ, X X X X X ଉପରୋକ୍ତ ବିବାଦୀୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅଧିନିୟମକୁ ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଆଇନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ।" ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମହାଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏପରି କୌଣସି ରିହାତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ରାୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କିଛି ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣାର ପରିଣାମ ଥିଲା । ଏହି ଉପସ୍ଥାପନର ସମର୍ଥନରେ ଓକିଲ, ଅପିଲ କରିବାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା ଦିନ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଆଟର୍ଣ୍ଣୀ ଜଣେ ସୁରହିଦ୍ ମୋହନ ସାନ୍ୟାଲ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ବ୍ୟତୀତ ଯେ ସତ୍ୟପାଠଟି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରେ ଲିଖିତ ଏବଂ ସତ୍ୟପାଠକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି, ଏହା ଏକ ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତି, ଯାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ସତ୍ୟପାଠ କରିଥିବା ସାନ୍ୟାଲ, ଯେତେବେଳେ ସେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 133 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନର ସମର୍ଥନରେ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ଦେଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଏପରି କୌଣସି ଦାବି କରି ନଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଆମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ମତ ଆଧାରରେ, ଚୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ ନକରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଆମେ ଉପଦେଶଯୋଗ୍ୟ କରୁ । ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦାୟିତ୍ୱ ହେବ ।

ତେଣୁ ଅପିଲ ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।